

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพแนวประวัติศาสตร์ จะพิจารณาหัวข้อเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัยในภาคนี้พจนานี้ จะใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเชิงประวัติศาสตร์แนวเศรษฐศาสตร์การเมือง (ชัชชนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. 2555 ข : 32) ในที่นี้จะพิจารณาหัวข้อเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ จะใช้วิธีการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร เอกสารทางประวัติศาสตร์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้ จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 เอกสารชั้นต้น (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น เอกสารเกี่ยวกับการทำงานของมูลนิธิกิจกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง

1.2 เอกสารชั้นรอง (Secondary Data) เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เช่น บทความวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์แบบประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่า (Oral History) เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ หรือไม่มีโครงสร้าง (Informal or Unstructured Interview) คือ มีเพียงคำถามวิจัยเป็นแนวสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ในที่นี้จะกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Information) กลุ่มต่างๆ ได้แก่

2.1 กลุ่มผู้ก่อตั้งมูลนิธิกิจกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง

2.2 กลุ่มผู้นำเครือข่าย

2.3 ผู้นำประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

การตรวจสอบข้อมูล

ในที่นี้จะตรวจสอบข้อมูล โดยอาศัยเทคนิคต่างๆ คือ การตรวจสอบข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพแบบประวัติศาสตร์ ในที่นี้จะใช้รูปแบบการตรวจสอบ 2 รูปแบบ คือ

1. การตรวจสอบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกัน การวิจัยนี้จะใช้แหล่งข้อมูลระหว่างเอกสารและการสัมภาษณ์แบบประวัติศาสตร์บอกเล่า มาเปรียบเทียบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

2. การตรวจสอบโดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกัน ในการวิจัยนี้จะใช้ผู้ให้ข้อมูลที่มีจุดยืนที่หลากหลาย ทั้งผู้ให้ข้อมูลหลัก และผู้ที่เกี่ยวข้องมาเปรียบเทียบเพื่อตรวจสอบข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพที่ใช้ในงานวิจัยนี้ จะเป็นการตีความในลักษณะต่างๆ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงประวัติศาสตร์ จะใช้การตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยเริ่มจากการพรรณนาให้เห็นลำดับเหตุการณ์และวิเคราะห์เชิงสาเหตุในประวัติศาสตร์ ดังนี้

1. การสรุปข้อมูลแบบจัดหมวดหมู่ การจัดระบบข้อมูล หรือการแบ่งยุคแบ่งสมัย
2. ใช้การวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ คือ การวิเคราะห์สาเหตุจากผลของเวลาว่า เหตุการณ์ในอดีตจะมีผลต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน และเหตุการณ์ปัจจุบันจะมีผลต่อเหตุการณ์ในอนาคตที่จะเกิดขึ้น